

Notitie invulling begrotingsruimte 2017 en volgende jaren

Versie: definitief t.b.v. raad 8 november 2017.

Inleiding

De raad heeft op 27 september 2017 de Notitie "Invulling begrotingsruimte 2017 en volgende jaren" opiniërend besproken.

De uitkomsten van deze besprekingen zijn verwerkt in deze notitie.

Daarnaast is de notitie aangepast aan de actuele ontwikkelingen. Een aantal posten is al verwerkt in de begroting 2018. De uitkomst van de begroting 2018 en de daar in opgenomen meerjarenraming is uitgangspunt voor deze notitie.

Afwijkingen t.o.v. de notitie die in de raad van 27 september is besproken worden bij de betreffende posten aangegeven.

Stand begroting 2017

Na verwerking van het resultaat van de voorjaarsnota 2017 in de begroting 2017 ziet het saldo van de begroting 2017 er als volgt uit:

- Saldo primitieve begroting 2017	€ 246.200,00	positief
- Saldo 1e begrotingswijziging 2017 (correctie huur Innersdijk)	€ 148.000,00	positief
- Saldo raadsbesluit 29 maart 2017	€ 211.400,00	negatief
- Saldo na raadsbesluit 29 maart 2017	€ 182.800,00	positief
- Saldo voorjaarsnota 2017 (na amendement)	€ 112.200,00	positief
- Saldo begroting 2017 na verwerking voorjaarsnota 2017	€ 295.000,00	positief

Het bedrag van € 295.000,00 kan ingezet voor zaken die incidenteel geld vragen.

Stand begroting 2018 en volgende jaren

De begroting 2018 en de daar in opgenomen meerjarenraming geeft de volgende ruimte onder aan de streep:

- 2018	€ 377.400,00
- 2019	€ 265.400,00
- 2020	€ 248.800,00
- 2021	€ 327.800,00
- 2022	€ 408.300,00

Ontwikkeling algemene reserve

N.a.v. de vastgestelde jaarrekening 2016 en de laatste ontwikkelingen ziet het verloop van de algemene reserve er als volgt uit:

Verloop algemene reserve:	
Algemene reserve 31-12-2016	-12.015.000,00
Uitkering artikel 12 2016: advies inspecteur	7.092.000,00
Correctie obv definitieve beschikking BZK *	-100.000,00
Vrijval reserve sociaal domein	174.000,00
Privatisering zwembad	-100.000,00
Middelen herindeling 2018	84.000,00
Resultaat jaarrekening 2016	2.881.000,00
Overheveling 2016 naar 2017	-1.553.000,00
Saldo	-3.537.000,00
Taakstelling 10 jaar € 400.000,00 (vanaf 2018)	4.000.000,00
Ruimte algemene reserve	463.000,00

In bijlage 1 van de begroting 2018 is een bedrag van € 500.000,00 opgenomen als prognose stand algemene reserve per 1-1-2018. Gelet op de stand begroting 2017 lijkt dit haalbaar.

*: In de beschikking artikel 12 2016 wijkt de minister € 100.000,00 af van het advies van de inspecteur artikel 12 om € 7.092.000,00 uit te keren aan Ten Boer. In bovenstaand overzicht hebben wij dit verwerkt in het overzicht algemene reserve. Wij hebben besloten om tegen het besluit van de minister een bezwaarschrift in te dienen.

Ontwikkeling post onvoorzien 2017

In de begroting 2017 is een post onvoorzien opgenomen van € 44.000,00.

Van dit bedrag is in de voorjaarsnota 2017 (zie blz. 55 e.v.) gebruikt:

- deelname ondernemershuis Eemsdelta	€ 1.865,00 (prim.begroting)
- verkeersmaatregelen De Dijk Thesinge	€ 3.000,00
- project culturele mobiliteit	€ 1.750,00
- crisisbeoordelingslocatie	€ 1.075,00
- gebouw Kievitstraat 6 Ten Boer	€ 4.500,00
- onderhoud gebouw Sportlaan Ten Boer	€ <u>2.325,00</u>
Subtotaal	€ 14.515,00

De stand van de post onvoorzien komt na vaststelling van de voorjaarsnota 2017 uit op € 29.485,00.

Na vaststelling van de voorjaarsnota 2017 (Perspectiefnota 2017) zijn een aantal besluiten genomen waarvan de financiële gevolgen ten laste van de post onvoorzien zijn gebracht.

Het gaat om de volgende besluiten:

- extra maaibeurten groenvoorziening	€ 5.700,00
- opstellen geluidkaarten wegverkeerslawaaï	€ 6.500,00
- opstellen luchtkwaliteitskaart	€ 2.400,00
- vuurwerk oud- en nieuw	€ 8.500,00
- verlichting gemeentehuis feest- en lichtweek	€ 5.000,00
- project VGG opgaven, rollen en taken	€ <u>3.000,00</u>
Ten laste van onvoorzien na voorjaarsnota 2017	€ 31.100,00

Beschikbaar budget onvoorzien 2017 € 44.000,00

Besteed:

- t/m voorjaarsnota 2017	€ 14.515,00
- na voorjaarsnota 2017	€ <u>31.100,00</u>

Saldo post onvoorzien 2017 september 2017 € 1.615,00 negatief

Voorstel is om uit de begrotingsruimte 2017 € 20.000,00 toe te voegen aan de post onvoorzien.

Uitkomst van deze notitie

In onderstaand overzicht staat de samenvatting invulling begrotingsruimte opgenomen.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Beschikbare middelen	€ 295.000	€ 377.393	€ 265.391	€ 248.786	€ 327.768	€ 408.334
Invulling begrotingsruimte	€ 189.250	€ 237.775	€ 83.275	€ 83.275	€ 78.675	€ 73.175
Er blijft beschikbaar na invulling ruimte	€ 105.750	€ 139.618	€ 182.116	€ 165.511	€ 249.093	€ 335.159

Conclusie

Conclusie is dat er ruim voldoende budget aanwezig is om de extra uitgaven voor de komende jaren te kunnen dekken.

Er staan nog een aantal PM-posten opgenomen in deze notitie. Deze posten zullen waarschijnlijk ook middelen gaan vragen. De financiële ruimte hiervoor is aanwezig.

Daarnaast verwachten wij dat het wegvallen van de solidariteit RIGG financiële ruimte zal gaan geven in de begroting.

Overschotten kunnen we gebruiken voor opvangen van mogelijke tegenvallers, nieuwe "wensen" of toevoegen aan de algemene reserve waardoor deze sneller weer positief komt te staan en de jaarlijkse storting van € 400.000,00 eerder afgebouwd kan worden.

Invulling begrotingsruimte 2017 en volgende jaren

In onderstaand overzicht wordt een samenvatting per post gegeven van de invulling van de begrotingsruimte 2017 en volgende jaren.

De onderbouwing staat op de volgende bladzijden.

Samenvatting invulling begrotingsruimte 2017 en volgende jaren

Nr.	Invulling begrotingsruimte	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Programma 1 Openbaar bestuur						
1	Aanpassen DVO	0	50.000	0	0	0	0
	Programma 2 Veiligheid en Handhaving						
	Programma 3 Wegen, groen en verkeer						
2	Fietsstroken Bouwerschapsweg	104.000	0	0	0	0	0
3	Fietsstalling Groene Zoom	0	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250
4	Fietsstalling Ten Post	0	625	625	625	625	625
5	Sint Annen aanpassing entree	0	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
6	Woltersum entree en verkeersmaatregelen	0	10.000	0	0	0	0
7	Onderhoud wegen en paden naar voren schuiven	0	100.000	0	0	0	0
8	Vrijval krediet weg Eemskanaal NZ	-75.000	0	0	0	0	0
8	Vrijval krediet weg Eemskanaal NZ	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
9	Openbare ruimte i.r.t. grootschalige versterking	0	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
10	Onderhoud Boltbrug Ten Boer	54.250	0	0	0	0	0
	Programma 4 Onderwijs						
11	Bevorderen ondernemerschap en technologie in het basis en voortgezet onderwijs	0	5.500	11.000	11.000	11.000	5.500
	Programma 5 Sport, recreatie & toerisme, kunst & cultuur						
12	Bewegen in openbare ruimte	0	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500
13	Sportsubsidies	0	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
14	Zwembad	PM	0	0	0	0	0
15	LED-verlichting sportparken	13.000	0	0	0	0	0
16	Monumentensubsidie	PM	0	0	0	0	0
	Programma 6 Welzijn, AWBZ-Wmo zorg en ouderen						
17	Blijverslening	PM	0	0	0	0	0
18	Notitie Ontwikkelingen sociaal domein	-162.000	0	0	0	0	0
	Programma 7 Jeugd en gezin; jeugdzorg						
19	Effect wegvallen solidariteit m.i.v. 2018 + risico tariefstijging	PM	0	0	0	0	0
	Programma 8 Milieu en duurzaamheid						
20	Duurzaamheidslening	PM	0	0	0	0	0
21	Deelname Energieloket Groningen 2018-2020	0	4.600	4.600	4.600	0	0
22	Subsidie groene daken	15.000	0	0	0	0	0
	Programma 9 RO, VHV en EZ						
23	Woningbouwpromotie	15.000	0	0	0	0	0
	Programma 10 Middelen						
24	Doorbelaste rente	0	0	0	0	0	0
25	Effecten krimp op de algemene uitkering	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
26	Verlaging tarieven OZB	0	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000
27	Aanpassing post onvoorzien	20.000	0	0	0	0	0
28	Dubieuze debiteuren	46.000	0	0	0	0	0
	Totaal invulling begrotingsruimte	27.250	237.775	83.275	83.275	78.675	73.175
	Beschikbare middelen	295.000	377.393	265.391	248.786	327.768	408.334
	Saldo	267.750	139.618	182.116	165.511	249.093	335.159

Programma 1 Openbaar bestuur

1. Aanpassen DVO

Reserveren van een bedrag van € 50.000 om het mogelijk te maken dat Groningen diverse extra werkzaamheden uitvoert voor Ten Boer. Dit komt voort uit het feit dat enerzijds door de betere financiële positie van Ten Boer er nu weer initiatieven kunnen worden ontplooid (ontwikkelingen in plaats van beheer) en dat anderzijds de gemeente Groningen een forse personele bezuinigingsslag aan het maken is, waardoor extra vraag van Ten Boer niet altijd kan worden opgevangen in de staande organisatie maar wordt ingehuurd van buitenaf.

Programma 2 Veiligheid en handhaving

Programma 3 Wegen, groen en verkeer

2. Aanbrengen fietsstroken Bouwerschapsweg:

Het aanleggen van fietssuggestiestroken op de Bouwerschapsweg is een nadrukkelijke wens van het dorp Woltersum. Er is erg veel fietsend schoolverkeer van Woltersum naar Ten Boer. Er wordt door automobilisten hard gereden op deze weg, waardoor de fietsers zich onveilig voelen. Een fietsstrook geeft overigens maar beperkte extra verkeersveiligheid, maar is voor het veiligheidsgevoel een verbetering.

Het aanleggen van een vrij liggend fietspad is financieel gezien niet haalbaar. De totale kosten voor het aanbrengen van fietssuggestiestroken bedragen ongeveer € 104.000,00. Wij willen deze fietssuggestiestroken snel aanleggen en stellen daarom ook voor om de kosten nog op te nemen in de begroting 2017.

3. Vervangen fietsenstalling Groene Zoom

Het college stelt voor om de bestaande fietsenstalling niet schoon te maken en te herstellen, maar te vervangen naar de aard van de stalling bij de Boltbrug. De kosten bedragen € 25.000. Afschrijven in 25 jaar, 1% rente geeft kapitaallast van € 1.250,00

4. Aanpassen fietsenstalling Ten Post

De kosten bedragen € 12.500 op basis van raming, enkelvoudige stalling á la Boltbrug. Afschrijven in 25 jaar, 1% rente geeft kapitaallast van € 625,00

5. Sint Annen aanpassing entree

De kosten bedragen naar schatting €150.000, bestaande uit het geheel herinrichten van 1500m² dorpsentree. Maatregel wordt gezamenlijk uitgevoerd met de provincie Groningen, waarbij tevens 60km/h zone wordt ingesteld ter hoogte van Sint Annen. Het is een uitdrukkelijke wens van de bewoners van Sint Annen. Het ontwerp zal zijn gebaseerd op de schets uit de dorpsvisie Sint Annen. Afschrijven in 25 jaar, 1% rente geeft kapitaallast van € 7.500,00.

In deze notitie wordt alleen de financiële ruimte opgenomen om het t.z.t. mogelijk te maken om het project uit te voeren. Het college komt nog met een nader onderbouwd voorstel in de raad op grond waarvan de raad een definitief besluit neemt over de uitvoering van het plan.

6. Woltersum entree en verkeersmaatregelen

De dorpsentree Eemskanaal NZ wordt aangepakt als onderdeel van de reconstructie van deze weg. Het is de wens van het dorp om ook de entrees Bouwerschapsweg en Kollerijweg op een zelfde wijze in te gaan richten. De kosten bedragen naar schatting € 10.000.

7. Onderhoud wegen en paden naar voren schuiven

In de meerjarenraming hebben we ingaande 2019 een uitzetting van € 200.000,00 per jaar opgenomen voor onderhoud van wegen. We stellen voor om een gedeelte (€ 100.000,00) van dit budget een jaar naar voren te schuiven om er voor te zorgen dat de wegen goed worden overgedragen bij herindeling en mede vanwege klachten over ons onderhoudsniveau.

Wij laten de komende tijd plannen ontwikkelen voor de invulling van dit bedrag van € 100.000,00. Indien blijkt dat er meer geld nodig is dan komen wij met een aanvullend voorstel hiervoor terug in de raad.

8. Vrijval krediet weg Eemskanaal NZ

Voor de reconstructie van de weg Eemskanaal NZ is door de raad een krediet van € 600.000,00 beschikbaar gesteld.

In de najaarsnota 2016 is dit krediet verlaagd naar € 570.000,00. De werkzaamheden zijn ruim binnen het beschikbare krediet aanbesteed waardoor er een bedrag van € 150.000,00 overblijft.

Met de inspecteur artikel 12 is tijdens het artikel 12 traject afgesproken dat de helft van het bedrag geactiveerd wordt en de andere helft eenmalig wordt afgedekt. In de begroting hebben wij hiermee rekening gehouden. Daardoor valt er nu € 75.000,00 vrij en daalt de kapitaallast met € 3.000,00.

9. Openbare ruimte in relatie grootschalig versterking

In de huidige wensenlijst, die ook is behandeld in de raad van maart, staat o.a.

“Het uitvoeren van de versterkingsopgave in het kader van de aardbevingsproblematiek kan ook gevolgen hebben voor de openbare ruimte. Naast herstel van de opgetreden schade (die voor rekening van veroorzaker zal zijn) kan het ook zijn dat wij als gemeente dan ook werkzaamheden willen uitvoeren in het openbare gebied. Denk aan: ander wegprofiel, meer / minder andere invulling openbaar groen e.d. Hieraan kunnen behoorlijke kosten kleven.”

De Fazanthof is als eerste straat geïnspecteerd en zal naar verwachting ook als eerste van de straten binnen de gemeente Ten Boer versterkt gaan worden.

Vanuit de bewoners is de wens geuit om daarbij ook naar de openbare ruimte te kijken en dan m.n. naar de situering van het parkeren.

Gezien de huidige inrichting en uitstraling van de openbare ruimte valt hier ook iets voor te zeggen.

Als wij deze wens willen honoreren zullen daar kosten mee gemoeid zijn.

Teven zal honorering van deze wensen ook een precedent scheppen voor andere straten.

Ook het dorp Ten Post is geïnspecteerd en de verwachting is dat ook Ten Post (geheel of grotendeels) moeten worden versterkt. Ook hier valt qua inrichting en uitstraling wel een kwaliteitsslag te maken v.w.b. de openbare ruimte.

Hoewel hierover nog geen keuzes zijn gemaakt en er ook nog geen concrete plannen zijn opgesteld wordt geadviseerd om een investeringsbedrag van € 400.000,- te reserveren voor de herinrichting van de openbare ruimte voor de Fazanthof en het dorp Ten Post.

Dit bedrag kan geactiveerd worden en levert een jaarlast op van € 20.000,00 (afschrijving in 25 jaar met 1% rente).

Gezien de komende herindeling is de verwachting dat de openbare ruimte bij deze eerste versterkingen (zowel Fazanthof alsook Ten Post) de keuzes om over te gaan tot een (beperkte) herinrichting nog door de gemeente Ten Boer gemaakt zullen moeten worden. De uitvoering zal wellicht ook nog kunnen starten voor de herindeling.

Het resterende deel van de gemeente Ten Boer zal zoals het zich nu laat aanzien na de herindeling aan bod komen.

Hierover zal overleg worden gevoerd met de gemeente Groningen.

10. Onderhoud Boltbrug Ten Boer

De elektrische installatie van de Boltbrug Ten Boer is niet meer betrouwbaar. Gevolg is dat de beveiliging van de brug bij openen en sluiten ook niet meer betrouwbaar is. Het groot onderhoud van de installatie was voorzien in 2024. Dit trekken we nu naar voren en we hebben besloten om de technische installatie volledig te vervangen. Totale kosten bedragen € 62.500,00. Beschikbaar is € 45.000,00 in het beheerplan zodat er een tekort is van € 17.500,00. Dit bedrag moet eenmalig worden toegevoegd aan de voorziening onderhoud bruggen.

Door de onveilige situatie die is ontstaan bij het openen en sluiten van de Boltbrug is besloten om de brug handmatig te bedienen. Dit gebeurt 2x per dag op aanvraag. Om onveilige situaties te voorkomen worden daarbij ook twee verkeersbegeleiders ingezet.

De kosten worden geschat op € 36.750,00.

Samenvattend moet er in 2017 eenmalig een bedrag beschikbaar worden gesteld van € 54.250,00.

Programma 4 Onderwijs

11. Bevorderen ondernemerschap en technologie in het basis en voortgezet onderwijs

De Economic Board Groningen (EBG) heeft het initiatief genomen om een impuls te geven aan het ondernemerschap en informatietechnologie in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Hiertoe heeft de EBG een proef gedraaid in Delfzijl met een programma voor basisschoolleerlingen en het voortgezet onderwijs. Nu is het moment gekomen om het programma in de scholen in het aardbevingsgebied verder uit te rollen. De schoolbesturen in onze gemeente zijn positief over het programma dat wordt uitgerold. De verwachting is dat de scholen in Ten Boer graag mee zullen doen. Het programma bestaat uit een lesprogramma over ondernemerschap en digitalisering en informatietechnologie. Het programma kent een projectmatige aanpak waarin leerlingen in werkgroepen werken aan het in de markt zetten van een door henzelf ontwikkelt product. De scholen worden ondersteund door IturnIT, een ICT onderneming om met name de digitale component van het programma te ondersteunen en Jong Ondernemen voor de component ondernemerschap in het programma. Verder krijgen de scholen de beschikking over door henzelf onder begeleiding samen te stellen 3D-printer. Het programma is voor een periode van 5 jaar geraamd op bijna € 3,5 miljoen. Aan de gemeenten in het aardbevingsgebied wordt een bijdrage over deze periode gevraagd van € 400.000. De gemeente Ten Boer zou in de plannen een bijdrage leveren van € 5.500 in 2018, € 11.000 jaarlijks in de jaren 2019, 2020 en 2021 en in 2022 wederom € 5.500. Het gaat hier om maximum bedragen. De EBG draagt € 2,3 miljoen bij. De provincie en NCG zijn eveneens benaderd voor een bijdrage van 4 ton voor de gehele projectperiode.

Programma 5 Sport, recreatie & toerisme, kunst & cultuur

12. Bewegen in de openbare ruimte

In het collegeprogramma is het onderwerp de stimulering van meer bewegen in de openbare ruimte opgenomen. Tot op heden is er aan dit onderwerp geen aandacht besteed. Ook was er geen budget voor gereserveerd. In de komende jaren willen we dit onderwerp meer aandacht geven. Momenteel loopt er een inventarisatie van de mogelijkheden. De gemeente Groningen heeft structureel ca. € 0,75 per inwoner uitgetrokken voor maatregelen op dit vlak. Voorgesteld wordt, mede in het licht van de aanstaande herindeling, ook in Ten Boer structureel een budget vrij te maken voor het stimuleren van bewegen in de openbare ruimte. Uitgaande van dezelfde norm als Groningen wordt voorgesteld om structureel een bedrag ad € 5.500 op te nemen in de begroting vanaf 2018.

13. Sportsubsidies

In eerdere bezuinigingsrondes is er bezuinigd op een tweetal sportsubsidies. Het gaat hier om de subsidie voor het jaarlijkse schoolvoetbaltoernooi dat in Woltersum georganiseerd wordt. Momenteel is er een bedrag van € 700 in de begroting opgenomen. Voorgesteld wordt om dit bedrag te verhogen met € 300.

Verder organiseert de stichting Sportrecreade jaarlijks diverse activiteiten zoals een wandeltocht, een triatlon, een minimarathon voor volwassenen en jeugd, een fietstocht en clinics voor de jeugd. Met name wordt het aanbod aan clinics voor de jeugd elk jaar uitgebreid. Met een extra financiële steun in de rug kan de stichting de activiteiten nog meer promoten en uitbreiden om op die manier nog meer mensen in beweging te brengen. De subsidie is momenteel € 1000. Voorgesteld wordt deze subsidie te verhogen naar € 2.500.

Bovenstaande betekent dat de financiële bijdrage voor beide initiatieven van de gemeente totaal € 1.800 hoger zal worden met ingang van 2018.

14. Zwembad

Door de raad is besloten om het zwembad De Blinkerd te verzelfstandigen m.i.v. 2017.

Onderdeel van het besluit is dat aan de Stichting BES jaarlijks een subsidie wordt verstrekt voor o.a. kapitaallasten, exploitatiekosten en groot onderhoud.

De berekening van de jaarlijkse kosten groot onderhoud is gebaseerd op een door een extern bureau opgesteld meerjaren onderhoudsplan. Nu blijkt dat dit onderhoudsplan niet helemaal volledig is en dat er posten missen in het plan. Wij zijn met het bestuur van de Stichting BES in gesprek over het toekomstig groot onderhoud. Wat de uitkomst van dit gesprek zal zijn is nog niet duidelijk. Daarom hebben we een PM-post opgenomen.

15. LED verlichting sportparken

In de Perspectiefnota 2017 die door uw raad in juni is vastgesteld is budget opgenomen voor het vervangen van de conventionele verlichting door LED verlichting. In de perspectiefnota werd uitgegaan van 20 armaturen. Er is geen rekening gehouden dat in sommige gevallen er twee lampen aan een paal bevestigd zijn. Het betekent dat er geen 20 maar, in het geval alle lampen vervangen

gaan worden, dat er 38 lampen vervangen moeten worden. Op dit moment is nog niet duidelijk in hoeverre de verenigingen willen overgaan tot de aanschaf van de LED verlichting. Echter als de verenigingen alle lampen willen vervangen is het in de perspectiefnota genoemde bedrag van € 25.000, uitgaande van een gemeentelijke bijdrage van € 1.000, te laag, Voorgesteld wordt om het eerder vastgestelde budget te verhogen met € 13.000 tot maximaal € 38.000. De daadwerkelijke uitgaven hangen af van de mate van aanschaf van de LED lampen.

16. Gemeentelijke monumentensubsidie: ondersteuning van een gemeentelijke monumentenlijst

Indien de raad er mee instemt om een deel van de karakteristieke panden in onze gemeente op basis van vrijwilligheid om te zetten naar gemeentelijke monumenten, dan hoort daar ook een monumenten subsidieregeling bij en een laagrentende lening. Wij zijn de mogelijkheden voor de invoering van een subsidieregeling en het verstrekken van leningen aan het onderzoeken.

De lasten hiervan zijn nog niet aan te geven. Daarom nemen we een PM-post op.

Programma 6 Welzijn, AWBZ-Wmo zorg en ouderen

17. Blijverslening

Zowel vanuit de optiek van woonwensen van ouderen, als kostenbesparing in de zorg, is het van belang dat grotere delen van de woningvoorraad in Ten Boer levensloopbestendig worden gemaakt c.q. worden aangepast. Dit sluit aan bij de situatie van de gemeente Groningen. De regeling omvat het financieren van het verstrekken van informatie en persoonlijk advies aan huiseigenaren en een revolverende Blijverslening.

Wij zijn de mogelijkheden voor de invoering van blijversleningen aan het onderzoeken.

De lasten hiervan zijn nog niet aan te geven. Daarom nemen we een PM-post op.

18. Notitie Ontwikkelingen sociaal domein

De financiële uitkomsten van de notitie "Ontwikkelingen sociaal domein" stonden opgenomen in de notitie invulling begrotingsruimte die in de raad van 27 september is besproken. Omdat de raad heeft ingestemd met de notitie ontwikkelingen sociaal domein (m.u.v. het onderdeel solidariteit) zijn de financiële effecten van dit besluit verwerkt in de begroting 2018 en in dit overzicht als € 0,00 opgenomen vanaf 2018.

Het berekend overschot 2017 is wel opgenomen in de lijst. Verwerking dient plaats te vinden in de begroting 2017.

Programma 7 Jeugd en gezin; jeugdzorg

19. Effecten wegvallen solidariteit m.i.v. 2018 + risico tariefstijging

Berekend is dat indien de raad besluit om uit de solidariteit met betrekking tot de jeugdhulp via het RIGG te stappen er dan een financieel voordeel van € 152.000,00 met ingang van 2018 ontstaat.

De raad heeft op 27 september 2017 besloten om het voorstel aan te houden.

In het overzicht is daarom het voordeel op € 0,00 gezet.

Tegenover een mogelijk voordeel door uit de solidariteit te stappen staat een risico dat tarieven voor de zorgverlening in 2018 mogelijk fors gaan stijgen. Dit risico lopen we ook indien we solidair blijven. Indien de raad alsnog besluit om uit de solidariteit te stappen dan is voorstel om het berekende voordeel voorlopig te parkeren in afwachting van tariefsontwikkelingen.

Programma 8 Milieu en duurzaamheid

20. Duurzaamheidslening:

Een duurzaamheidslening of energiebespaarlening is een manier om energiezuinige maatregelen aan woningen te financieren. Dit sluit aan bij de situatie in de gemeente Groningen, hoewel de regeling daar op dit moment niet open staat. Het Energieloket voert de regeling uit.

Wij zijn de mogelijkheden voor de invoering van duurzaamheidsleningen aan het onderzoeken.

De lasten hiervan zijn nog niet aan te geven. Daarom nemen we een PM-post op.

21. Deelname Energieloket Groningen 2018-2020

Ten Boer neemt deel aan het Energieloket Groningen dat voor ons diverse energiebesparende campagnes uitvoert.

Ten Boer heeft sinds juli 2015 (net als elke Groninger gemeente) een eigen website als onderdeel van het Energieloket Groningen (www.energieloket-groningen.nl/gemeente/ten-boer). Het Energieloket is onderdeel van het Nationaal Energieakkoord voor duurzame groei. Op de website kunnen particuliere

woningeigenaren terecht voor informatie over het hoe en waarom van diverse vormen van energiebesparing en opwekking van duurzame energie. Daarnaast kan de gemeente het Energieloket als communicatiemiddel gebruiken om bijv. nieuwsberichten te plaatsen over duurzame activiteiten die in de gemeente plaatsvinden. Naast de website organiseert het Energieloket ook communicatieacties en (fysieke) campagnes om mensen te stimuleren om energie te besparen, zoals de Warmtetur en (sinds februari) de Isolatieveiling: een collectieve inkoopactie van Isolatiematerialen. Ten Boer heeft aan beide campagnes meegedaan. Momenteel is nog de Isolatieveiling gaande. Het aantal unieke bezoekers vertoont een duidelijke stijgende lijn. Tot mei 2017 hebben 17% van de particuliere woningeigenaren in Ten Boer het energieloket Groningen bezocht.

Het Energieloket Groningen werd voor de periode 2015-2016 mogelijk gemaakt door een bijdrage van het Rijk via de VNG. Voor 2017 heeft het loket op grond van de activiteiten en goede resultaten een overbruggingsbudget gekregen van de VNG. Om het Energieloket ook in Ten Boer na 2017 voor te zetten, is een financiële bijdrage nodig.

Gevraagd wordt om een jaarlijkse bijdrage aan het Energieloket te ramen voor de periode 2018-2020, zodat de continuïteit van het Energieloket geborgd wordt en tijdig de kwantiteit en kwaliteit voor de dienstverlening gemobiliseerd kan worden. Dit betreft een bijdrage voor het Basispakket en deelname aan een aantal campagnes (het Pluspakket). Dit bedrag is gebaseerd op het aantal koopwoningen in de gemeente, en komt voor Ten Boer jaarlijks op € 2.100,-. Voor het Pluspakket wordt een bedrag van € 2.500,- geraamd per campagne.

Totaal per jaar € 4.600,00.

22. Subsidie groene daken

Het simuleren van het aanleggen van groene daken past mede in het kader van klimaatbestendig rioleren. Dit sluit aan bij de situatie in de gemeente Groningen. Daar bestaat de subsidieregeling nog steeds. Uitgaande van een subsidie van max. 30 € per m² voor max 100 m² en veelal van toepassing op garages bij woningen, gaan we uit van maximaal € 15.000 voor de periode 2017 en 2018. Ingaande 2019 wordt de regeling onderdeel van het GWRP Groningen met dekking uit het tarief rioolrechten.

Programma 9 Ruimtelijke Ordening, Volkshuisvesting en Economische Zaken

23. Woningbouwpromotie

Vanuit de GREX Dijkshorn is er vanaf 2016 een jaarlijks budget van € 20.000 voor woningbouwpromotie. De campagne is gereed, maar dit biedt dit jaar alleen financiële ruimte voor online-promotie. De doelgroep die wij willen bereiken is niet alleen online te benaderen, maar ook via de printed communicatiemiddelen. Graag zouden we een nieuw bouwboard bij N360 willen en diverse advertenties in huis-aan-huis bladen en de zaterdag editie DvhN onder andere. Daartoe is in 2017 € 15.000 extra nodig.

Programma 10 Middelen

24. Doorbelaste rente

In de begroting 2018 hebben wij het effect van de nieuwe rentevoorschriften moeten verwerken. Het effect is berekend op € 25.000,00 lasten die op de algemene middelen gaan drukken. Dit bedrag hadden wij in de notitie die op 27 september 2017 in de raad is besproken opgenomen. Nu het effect al is verwerkt in de begroting 2018 staat er in deze notitie geen aanpassing meer opgenomen.

25. Effecten krimp op de algemene uitkering

Door de fractie van Algemeen Belang is tijdens de behandeling van de Perspectiefnota 2017 gevraagd of in de begroting voldoende rekening is gehouden met de effecten van krimp op de algemene uitkering.

We zien een daling dit jaar in het aantal inwoners. In de berekening van de algemene uitkering zijn we uitgegaan van een gelijkblijvend aantal inwoners plus een toename van 10 inwoners per jaar als gevolg van bouw nieuwe woningen. Er van uit gaande dat de geconstateerde terugloop dit jaar zich stabiliseert en dat we woningen blijven bouwen de komende jaren waardoor er weer een lichte groei van inwoners ontstaat, is een kleine bijstelling van de algemene uitkering noodzakelijk. Op basis van de huidige ontwikkeling gaan wij uit van € 10.000,00 structureel ingaande 2018.

26. Verlaging tarieven Onroerendezaakbelastingen

Door de fractie van de CU is tijdens de behandeling van de Perspectiefnota 2017 de suggestie gedaan om de tarieven voor de onroerendezaakbelastingen voor 2018 te verlagen.

Wij begrijpen deze suggestie maar gelet op de ophanden zijnde herindeling per 1-1-2019 lijkt het niet passend is om de tarieven (lees opbrengsten) te verlagen. Daarnaast heeft de Minister van BZK in het besluit toekenning artikel 12 bijdrage 2016 aangegeven dat neerwaartse aanpassing van het toegangskaartje om voor een aanvullende uitkering in aanmerking te komen niet is toegestaan tot aan de herindeling. In de begroting 2018 is rekening gehouden met een verhoging van de opbrengsten OZB voor een bedrag van afgerond € 24.000,00. Wij stellen voor om deze stijging voor 2018 niet door te voeren. Het effect voor een woningeigenaar bij een WOZ waarde van de woning van € 200.000,00 is € 6,00. Daarbij handelen wij niet in strijd met de beschikking van BZK. De opbrengst wordt immers niet verlaagd. De tarieven OZB liggen voor woningeigenaren in Ten Boer behoorlijk hoger dan in Groningen. In de totale OZB opbrengst dragen woningeigenaar 66% bij. In het kader van de harmonisatie van tarieven vinden wij het wenselijk om in 2018 geen tariefstijging door te voeren.

27. Aanpassing post onvoorzien

Door diverse uitgaven is de post onvoorzien negatief komen te staan. Voorgesteld wordt om de post aan te vullen met een bedrag van € 20.000,00 in 2017. Zie voor de specificatie van de bestedingen de toelichting onder het kopje "Ontwikkeling post onvoorzien 2017".

28. Dubieuze debiteuren

Bij de controle van de jaarrekening 2016 is door de accountant geconstateerd dat er een onzekerheid is over de vordering debiteuren belastingen. Gaat om een bedrag van € 46.000,00. Dit bedrag voegen wij nu toe aan de voorziening dubieuze debiteuren. Bij de opstelling van de jaarrekening 2017 wordt de benodigde omvang van deze voorziening opnieuw beoordeeld en wordt nagegaan of de storting van € 46.000,00 voldoende is.